Svatou církev obecnou

Původ materiálu
Drahomíra Dušková Havlíčková
Pořadí v lekci
41

Téma

Církev je první, ale ne poslední krok Ducha svatého. Církev je tvořena lidmi a posvěcována Bohem. Církev je společenství Kristových svědků.

Cíle

- Děti zažijí, že mají své důležité místo ve sboru, v církvi. Společně hledají, co je spojuje.
- Děti přemýšlejí o církvi, o sboru a také o tom, co mohou pro sbor udělat, jaké mají obdarování.
- Děti si uvědomí, čím je pro ně osobně církev, přemýšlejí o slovech „svatá“ a „obecná“ a také o poslání církve. Děti slyší, že církev je tělo Kristovo a ony jsou jednotlivé části těla. Zažijí, že každá část je důležitá.

Pro učitele

Poznámky k textu

K výpovědi kréda

Církev

- Výpověď o církvi je součástí třetího článku Kréda, článku o Duchu svatém. „Církev jako viditelné společenství Kristových svědků je důsledkem působení Ducha svatého.“ (P. Pokorný, Apoštolské vyznání)
- Jak trefně říká katolický teolog Alfred Loisy: „místo království Božího přišla církev.“ Církev žije na rozhraní věků — žije ve světě, ale zvěstuje, že jeho budoucností je nový svět.
- V Krédu není „věřím v církev…“, ale „věřím církev“ — to je důležité, protože k církvi se nepřiznáváme stejným způsobem jako se přiznáváme k Bohu.
- Ekklésia — znamená veřejné shromáždění svobodných lidí, toto slovo se užívalo už v řeckém překladu Starého zákona pro shromáždění Izraele jako Božího lidu. Církev je

společenství těch, kdo vyznávají Ježíše Krista jako svého Pána. Také se někdy říká „církev Páně“.

- Dar Ducha svatého je osobní dar, Duch svatý je dán každému zvlášť (Sk 2,3b), ale vede do společenství — „byli spolu“ (Sk 2,42b).
- Nový zákon nabízí tři obrazy církve — církev jako dům (Mt 16,15–18 a Mt 7,24–29), církev jako vinný kmen (J 15,1–17) a církev jako tělo Kristovo (Ef 4,11–16 nebo 1Kor 12,12nn).

Svatá

- Slovo „svatý“ zde není myšleno jako svatost lidských osob, jejich mravní dokonalost, ale spočívá ve spojení s Bohem, ukazuje na Boží dar.
- „V Církvi je přítomna mezi lidmi svatost Páně… která si v paradoxní lásce vždy volí za nádobu své přítomnosti špinavé ruce lidí. Je to svatost, která uprostřed hříchu Církve vyzařuje jako svatost Kristova, která se ukazovala právě ve styku s hříšníky, které Ježíš přitahoval do své blízkosti. “ (J. Ratzinger: *Úvod do křesťanství*) To je velké znamení Boží lásky a věrnosti k nám lidem.
- Svatost Církve může znamenat, že jeden nese břemeno druhého, protože všichni jsou neseni Kristem.
- Církev je společenství svědků (to je častý motiv knihy Skutků — „budete mi svědky“, říká Ježíš před svým nanebevstoupením), není to uzavřené ghetto „spravedlivých a vyvolených“, je to boj nesvatých o svatost.
- Církev v průběhu historie mnohokrát chybovala. Často byla na straně moci a schvalovala a ospravedlňovala věci neospravedlnitelné (války, otroctví, útlak, antisemitismus atd.). Církev je hříšná stejně jako lidé, kteří ji tvoří. Církev ale vždy měla ve svém středu muže a ženy, kteří se nenechali strhnout tím špatným, vytrvale zvěstovali a svým životem žili evangelium Kristovo.
- Církev je Bohem milovaná navzdory své nedostatečnosti, nevěrnosti, hříšnosti a Bůh ji neustále obnovuje, odpouští jí posvěcuje ji a zve znovu na cestu následováni. Církev žije z Boží milosti — na církev se na jedné straně vztahuje mocné působení Ducha svatého a na druhé straně odpuštění hříchů.
- Musíme vzít vážně i to, že se dnes stala církev pro mnohé hlavní překážkou víry.
- A tak navzdory všemu vyznáváme „svatou církev obecnou“ a „svatých obcování“, protože věříme, že církev patří Pánu Bohu a Pán Bůh církev obnovuje a napravuje.
- „Církev je různorodé těleso, ale to, co jí dělá církví, je Boží milost, Boží vyvolení a poslání. Církev je svatá, protože ví, komu má vyznat své viny, je nepřemožitelná, protože ji obnovuje Bůh sám.“ (P. Pokorný, *Apoštolské vyznání*)

Obecná

- Na jednu stranu existuje různost (různé dary Ducha, různé údy těla), která obohacuje, na druhou stranu jednota, která spojuje. Církev je jen jedna, protože Kristus je jeden. Jak říká apoštol Pavel: „Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; jeden je Pán, jedna je víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech.“ (Ef 4,4–6)
- Existuje jen jedna obecná církev všech, kteří vyznávají Ježíše Krista podle Písma a věří v Boha Trojjediného.
- Už v novozákonní době si křesťané uvědomovali, že všechny jednotlivé místní církve (*ekklésia*), tvoří jednu církev Kristovu, která je Kristovým tělem a on zase její hlavou. (Ef 1,22)
- „Jednota církve je tedy založena na jediném Bohu Otci, Synu i Duchu svatém, který si církev shromažďuje. *Obecná* se řecky řekne *katholiké*, katolická.“ (P. Pokorný, *Apoštolské vyznání*)
- *Církev obecná znamená:*
    - církev, do níž patří všichni, kteří se hlásí ke Kristu;
    - církev roztříštěná po celém světě, jedna ve všech různých národech, rasách, organizačních útvarech a formách zbožnosti;
    - jedna církev v průběhu dějin, církev, která udržuje apoštolskou tradici.

K příběhu

V příběhu Sk 2,37–47 je církev popsána takto: byli pokřtěni, vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se a nakonec čteme, že byli všemu lidu milí. Zde máme vlastně první definici církve: církev je tam, kde se učí slovo Boží, kde se vysluhují svátosti, kde se sdílíme a rozdělujeme a kde se modlíme. Takto to zní velmi jednoduše, ale církev je tvořena konkrétními lidmi, a tím se to značně komplikuje, protože lidé jsou někdy hodně komplikovaní. Obraz tohoto společenství je idealizovaný, protože z dopisů apoštola Pavla, ale i ze samotných Skutků apoštolských víme, že v církvi byly od začátku problémy. Zde však nejde o chválu prvotní církve, ale spíš o to ukázat trvalé znaky, které k církvi nezbytně patří:

1. Vytrvalé naslouchání učení apoštolů — naznačuje, že stát se křesťanem není jednorázová záležitost. Ti, kdo uvěřili, také stáli o to dozvídat se víc, růst ve víře. Apoštolové byli ti, kdo mohli dosvědčit, co odpovídá Ježíšovu učení.
2. Byli spolu — z posluchačů zvěstovaného slova se vytváří společenství.
3. Dalším znakem je lámání chleba (společné jídlo, které mohlo vyústit do eucharistického jídla jako zpřítomnění Ježíšovy poslední večeře i Ježíšova stolování s nalezenými hříšníky). Večeře Páně měla také funkci sociální — diakonickou (chudí se mohli najíst),

společenskou (souvisí s „byli spolu“ — bohatí, chudí, mladí, staří).

4. Modlitba — není to jen společenství přátel, kteří si poslechnou zajímavou přednášku a přitom se najedí — je to bohoslužba. V jeruzalémském prostředí nepůjde o charismatickou modlitbu — volnou, jazyky atd., spíš jde o (židovské) liturgicky ustálené modlitby (žalmy apod.) a také modlitbu Páně.

Úskalí

Výpovědi

„Svatá církev“, jak vyznáváme v Apoštolském vyznání, není církev morálně bezchybná. Církev má za sebou i mnoho špatného, nezastírejme to. Zdůrazněte, že svatost znamená její oddělení k určité službě, její povolání Bohem.

Příběhu

Idylický obraz prvního společenství církve nemá navodit dojem, že na začátku bylo vše ideální a nám už zbývá jen rozčarování, že teď to tak není a snad ani nemůže být. Příběh není jen zachycením skutečnosti, ale smíme jej chápat jako pozvání k víře a životu ve sboru i jako zaslíbení a inspiraci pro naše společenství. Je to jakýsi návrat k základům sborového společenství.

Odkazy

Lochman, Jan Milíč: *Krédo: základy ekumenické dogmatiky.* Praha: Kalich, 1996.

Pokorný, Petr: *Apoštolské vyznání: Výklad nejstarších křesťanských věroučných textů.* Třebenice: Mlýn, 1994.

Ratzinger, Joseph: *Úvod do křesťanství*. Brno: Petrov, 1991.

Nouis, Antoine: *Un catéchisme protestant*. Réveil Publications, 1998.

Kohák, Erazim: *Hesla mladých svišťů*. Praha: Kalich 1999.

Pro děti

Pro předškolní děti

Nemusíte využít všechny otázky, je to inspirace pro váš rozhovor s dětmi o sboru, o církvi.

Shromážděte se dnes s dětmi kolem velkého prázdného papíru. Dejte jim chvíli čas, aby se zklidnily. Pak se jich ptejte: Jaký je ten papír, děti? Je prázdný. Nepopsaný. Čistý.

Když Ježíš vystoupil ke svému Otci, zůstalo po něm prázdné místo. Učedníkům se po Ježíšovi stýskalo. Dal jim Ježíš nějaký dárek než odešel? Co jim poslal? Poslal jim Ducha svatého, ten se někdy taky maluje jako holubice. *Namalujte do horní části papíru holubici nebo jen jednoduchý symbol ptáčka.* Ten Duch jim dával sílu, odvahu, radost. Začali o Ježíši vyprávět všem lidem kolem sebe a potom začali také cestovat do okolí. Vždycky někam přijeli a tam někomu řekli: „Ježíš tě má rád, pošli to dál.“ *Můžeme si to vyzkoušet. Řekněte nejbližšímu dítěti: „Ježíš tě má rád, pošli to dál.“ Dítě buď pochopí, že to má říct sousedovi nebo mu poraďte. Počkejte, až se ta zpráva vrátí zase k vám*. A takhle přesně se šířila víra až dorazila i do Evropy, i k nám do… (vaše vesnice, město, okolní obce). Vznikaly sbory, vznikala církev. Lidé, kteří uvěřili, se odjakživa scházeli, byli spolu, vzpomínali na Ježíše, slavili večeři Páně, starali se o chudé, nemocné, měli společné bohoslužby, modlili se. Stejně jako to děláme i my dnes.

Začněte malovat veliký dům — jednoduše schematicky, vždy když namalujete jednu čáru, zeptejte se dětí, jestli už ví, co malujete, pokračujte, namalujte střechu, to už nejspíš budou vědět, co to je. Ano, je to dům. Velký dům. Nakonec přimalujte na střechu kříž nebo kalich. *Zeptejte se dětí, jestli ví, co je to za dům.* Ano, je to kostel. Nebo by to taky mohl být náš sbor tady v… Co to je sbor? Co to je církev? Jsou to jenom kostely, fary, farní zahrady? Nebo to jsou taky lidé? Sbor je místo, kde se scházíme na bohoslužby, na nedělku, kde máme kamarády, kam s námi chodí rodiče, babička s dědou, sourozenci… Co tomu domu ještě chybí? Ano, dveře. Mám je namalovat otevřené, nebo zavřené? Co myslíte? Mohou sem k nám do sboru, do kostela chodit různí lidé, třeba i z ulice anebo sem mohou chodit jen ti, kdo jsou tady zapsaní, kdo dostávají sborové dopisy, kdo platí salár — peníze? A co ještě chybí tomu domu, kostelu? Ano, okna. K čemu jsou dobrá okna? Těmi mohou lidi koukat dovnitř, co tam děláme. A my zase můžeme koukat ven, co se děje na ulici, kdo potřebuje pomoc. Nebo můžeme vyvětrat. A co tam uvnitř děláme? Děláme taky něco pro druhé? Co se děje ve sboru, v kostele? Kdo tam chodí? *Pozvěte děti, aby si vzaly tužky a do každého okénka namalovaly sebe a třeba i svoje rodiče, sourozence (Namalujte alespoň tolik okének, kolik máte dětí v nedělce).*

Chodíte sem do sboru, do kostela rádi? Pozvali byste sem svoje kamarády? Co byste na ně z toho okénka zavolali, jak byste je pozvali? Zkuste to.

Do sboru, do církve chodí různí lidé — mladí, staří, děti, nemocní, zdraví, chudí, bohatí… *(Můžete dětem ukázat obrázek z Erazim Kohák: Hesla mladých svišťů str. 87.)* Jací ještě? A každý tady má svoje místo. Každý je tady v tom velkém domě důležitý. Máme tu i různé úkoly — třeba pan varhaník hraje při bohoslužbách na varhany, pan farář nebo paní farářka připravuje bohoslužby, dělá svatby, pohřby, křtí, chodí na návštěvy aj., vaše maminky sem

chodí uklízet, tvůj děda chodí sekat trávu kolem kostela, tvoje babička dělá výzdobu v kostele, tvůj táta roznáší sborové dopisy, vy se tady učíte o Ježíši, zpíváte. *(Přizpůsobte vaší situaci, pokud vládnete malířským talentem, můžete na papír jednotlivé lidi přimalovat nebo nalepit vystříhané postavy z fotek apod.).*

Sbor tvoří lidé. A tak občas děláme chyby, občas se i pohádáme nebo naštveme. Ale pak se zase modlíme, prosíme Pána Boha o odpuštění a jdeme společně k večeři Páně.

Jsme tak různí. Podívejte se na sebe, každý vypadáte jinak, smějete se jinak, umíte různé věci, a přece nás něco spojuje? Co to je? Co nás to spojuje? Proč sem vlastně chodíme? Co nás drží pohromadě? Spojuje nás víra v Ježíše, v Pána Boha, v Ducha svatého. Duch svatý nás dal takhle dohromady — to je základ našeho sboru, našeho společného domu. Kde jsou děti základy domu? Jsou vidět? Nejsou, ale jsou důležité, viďte? Pročpak? *(Do základů můžete namalovat Ježíšův kříž nebo kalich večeře Páně nebo bibli nebo srdíčko.)*

Ten dům je krásný. Aspoň mně se líbí. Zdá se mi, že je tam uvnitř příjemně a milo. Lidé se na sebe smějí, koukají z oken, pomáhají si… To je dobře, že máme otevřené dveře. Můžeme někoho pozvat. *(Pokud ve vašem sboru něco trochu chybí, můžete to zmínit tady — možná by bylo dobré se na sebe víc smát, pozvat ještě nějaké děti, aby vás tu bylo víc, navštívit ještě paní XY, protože je zrovna nemocná.)*

Nakonec se dětí zeptejte, jestli se jim ten dům taky líbí? A jestli rádi chodí do sboru, do kostela? Ukažte jim, že za náš sbor se můžeme také modlit. Můžete se jich ptát, za co by se chtěli ve sboru pomodlit nebo sami formulujte modlitbu:

Pane Bože, děkujeme ti za náš sbor, že se můžeme společně scházet a povídat si o tobě, zpívat písničky, modlit se. Uč nás, prosíme, abychom jako ty pečuješ o nás, my uměli být pozorní a otevření k sobě navzájem. Amen.

Můžete také použít vyprávění o první církvi z knihy Tinie de Vries: *Tím vše začíná*, str.120–121 nebo povídání o církvi z Tinie de Vries: *Hrajeme si v Boží zahradě,* str. 11–20.

Pomůcky: velký papír, tužky.

Pro mladší děti

Dnes si budeme vyprávět o církvi, protože církev je pro život víry důležitá. Víte, co je to církev? Kdo do ní patří? K čemu je dobrá? Víte do jaké církve patří náš sbor? Do Českobratrské církve evangelické. Ale také do církve Kristovy, do obecné církve. To jsou všichni, kdo vyznávají Ježíše Krista, Boha Otce Všemohoucího a Ducha svatého a je jedno jestli jsou tady na zemi zapsáni v katolické, evangelické, baptistické, nebo jiné církvi.

Vezměte si velký papír a namalujte na něj velký dům.

Každý dům, který má vydržet bouře, hromobití, vichřice, vánice, chumelenice, povětří a třeba i zemětřesení, musí mít především dobré… *(nechte děti hádat)* základy. Taky musí mít kvalitní…. *(nechte děti hádat)* střechu, aby do toho domu moc neteklo, pevné… *(nechte děti hádat)* stěny a hlavně dobré… *(nechte děti hádat)* obyvatele.

Náš sbor je také takový dům, který má pevné základy — co myslíte, že je tím základem sboru? Na čem stavíme? *(Napište, co děti říkají, pod dům, nebo namalujte symboly, diskutujte o tom, můžete se jich ptát, zda jsou základy vidět a zda je nějak vidět, jaké ty základy jsou, zda se to někdy ukáže)* — Ježíš Kristus, láska, přijetí, odpuštění, kříž…

Co je tím stavebním materiálem? My lidé, naše obdarování, schopnosti, dovednosti, naše víra — jsou to cihly, každá je jiná, a proto ten dům možná na pohled vypadá všelijak. Ale důležité je, jak se v tom domě bydlí, jaká tam panuje nálada a co z toho domu vychází. Je důležité, zda místo odporného zamořujícího kouře vysílá do ovzduší pokoj, mír a lásku, zda místo nebezpečného odpadu mu z okapů přetéká štědrost, různé dárky pro chudé, hladovějící a trpící a zda dveře toho domu jsou stále a pro všechny otevřené.

K čemu slouží takový dům? — přístřeší, ochrana, bezpečí, místo, kde mám své věci, svou rodinu, dům se může stát domovem. A k tomu všemu může sloužit i sbor — každý tam má své místo, a přitom tam jsou lidi dohromady, něco se tam děje, přichází tam noví lidé, rodí se tam děti, umírají tam lidé, je tam veselo a někdy trochu smutno, jsou tam krize, neshody. Ve sboru přijímáme posilu, povzbuzení, dobré slovo, poučení, sdílení, někdo nám pomůže nést nějakou tíhu, nějaký problém, někdo se za nás modlí. Ale zároveň sbor, stejně jako dům, potřebuje nějaké ty opravy, nátěry, nějakou práci. Sbor něco potřebuje a očekává, aby žil — naši účast, spolupráci, peníze, víru, život v následování.

A ještě jedna důležitá věc: „Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé. Nestřeží-li město Hospodin, nadarmo bdí strážný.“ (Ž 127) Není-li tím základem našeho sboru Pán Ježíš, jeho láska až na kříž, nadarmo se snaží staršovstvo, synodní rada a všichni ostatní.

Každý člověk — děti, mládež, dospělí i staříci, boháči i chudáci — může mít ve sboru své místo.

Sbor se může stát domovem pro všechny. Je to možné? Jaké máme schopnosti? Dovedete si představit, co byste mohli ve sboru dělat? Co bychom mohli nabídnout? Co umíme, v čem jsme dobří?

Každé dítě dostane „cihlu“ (z papíru) a na ní zkusí napsat nebo namalovat, co může ve sboru dělat, čím může přispět, co umí a to cokoliv — opravovat auto, zpívat, mluvit anglicky, malovat apod. Cihlu si děti mohou ozdobit, vybarvit, potom ji nalepte na ten dům.

Vidíte, každá cihla je jiná. To není náhoda ani chyba, že máme každý různé nadání, chutě, přání, sny. V Bibli čteme, že nás takové stvořil Bůh. Bůh vdechl člověku život, oživil ho svým Duchem. A každému z nás dal zvláštní dar, schopnost, nadání nebo talent. (Bible tomu říká charisma.) Jsou to různé věci, ale všechny pocházejí od Boha, z jeho Ducha. Takové nás Bůh chce (zpěváky, čtenáře, malíře, posluchače atd.), takové nás stvořil. A přece patříme k sobě, potřebujeme se navzájem. Každému Pán Bůh svěřil určité poslání, a tím má sloužit ostatním. A to je církev — společenství Bohem různě obdarovaných a povolaných lidí.

Církev začala vznikat po Ježíšově ukřižování a vzkříšení, když se v jednom jeruzalémském bytě na shromážděné snesl Duch svatý — ten je držel pohromadě a dával jim sílu zvěstovat všem okolo, že Ježíš Kristus je Mesiáš. Tak se křesťanství dostalo i k nám do Evropy, k nám do Čech, do…. *(doplňte váš sbor, okolní obce)*.

Na závěr místo modlitby můžete s dětmi zazpívat píseň *Jeden Pán, jedna víra* (678 — dodatek evangelického zpěvníku).

Můžete využít pracovní list — http://goo.gl/DUuAJP.

Pro starší děti

Se staršími dětmi můžete využít „kartu charakteristik církve“ (dostupné na Evangnetu — http://goo.gl/NYUQUi, http://goo.gl/Nw6v5I). Nechte děti, ať si ji vyplní a pak o tom společně mluvte, můžete zhodnotit, která odpověď „vyhrála“ atd.

Varianta 1

1. Dnes si budeme vyprávět o církvi, protože církev je pro život víry důležitá. V Apoštolském vyznání víry vyznáváme: „věřím svatou církev obecnou.“ Čím je pro vás **osobně** církev?

   Na malé kartičky si napište jednotlivé výroky, hesla. Doprostřed stolu umístěte bibli, kalich, talířek s chlebem, kříž, svíčku, fotku vašeho kostela, ze sborového života, nějaký církevní tisk nebo Evangelický kalendář apod., kolem těchto různých symbolů církve rozprostřete jednotlivé kartičky. Poproste děti, ať si každý vybere tu, která pro něho vystihuje církev, kolem jedné kartičky se může shromáždit i víc dětí.

   (Kartičky: významná politická síla, lodička Petrova, společenství poutníků, pomoc pro můj život, místo, kde se člověk může cítit dobře, tradice, tělo Kristovo, otevřený dům, rodina, moje parta, společenství křesťanů, společenství pokrytců, blázni, věřící lidé, bezpečné místo, svatá a obecná atd. Můžete si vymyslet svoje varianty, čím by mohla být pro děti

církev.)

Ptejte se dětí, proč si vybraly právě tuto kartičku?

2. Na velký papír napište čtyři slova — CÍRKEV, SVATÁ, OBECNÁ, POSLÁNÍ. Ke slovu „církev“ děti mohou nalepit vybrané kartičky a pak tam můžete ještě vy sami dopsat: Církev je viditelné společenství Kristových svědků. Vybídněte děti, ať zkusí vymyslet, co by mohlo znamenat „svatá“. Případně se jich můžete ptát — svatá — znamená to, že církev je skupina dokonalých bezhříšných jedinců? V jakém smyslu je církev svatá? Její svatost spočívá ve spojení s Bohem, církev patří Bohu, je oddělená pro službu. Vybídněte děti, ať zkusí vymyslet, co by mohlo znamenat „obecná“.

   Existuje jen jedna obecná církev všech, kteří vyznávají Ježíše Krista podle Písma a věří v Boha Trojjediného. Základní jednotkou jsou jednotlivci — věřící, kteří svoji víru sdílejí společně a vytvářejí na jednom místě sbor, který je součástí jednak nějaké určité církve — my patříme do Českobratrské církve evangelické — ale také je součástí obecné církve, těla Kristova.

3. Jak by se vám líbil tento citát? „To je nevlastnější církev, společenství všech Bohem vykoupených, kteří mají něco společného. A tak jsou z gruntu kamarádi, i když se třeba ještě osobně neznají. Nebo tradičněji — jsou sestry a bratři v Kristu.“ (Erazim Kohák: *Hesla mladých svišťů*) Nebo byste to řekli jinak?

4. Kde se v Bibli dozvíme, jak církev vznikala? Zkuste si najít Skutky apoštolské 2,37–47.

   Nyní s dětmi zkuste na základě čtení textu ze Skutků formulovat poslání církve.

   (V příběhu Sk 2,37–47 je církev popsána takto: byli pokřtěni, vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se a nakonec čteme, že byli všemu lidu milí. Zde máme vlastně první definici církve: církev je tam, kde se učí slovo Boží, kde se vysluhují svátosti, kde se sdílíme a rozdělujeme a kde se modlíme atd. viz poznámky pro učitele k příběhu).

5. Na závěr místo modlitby můžete s dětmi zazpívat píseň z Dodatku 678 Jeden Pán, jedna víra.

Varianta 2 — sbor jako tělo (živý organismus)

1. *Každé dítě nebo skupinka dětí přečte jeden text:*

„Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů.“ (1Kor 12,1–31)

„Jako je v jednom těle mnoho údů a nemají všechny stejný úkol, tak i my, ač je nás mnoho, jsme jedno tělo v Kristu a jeden druhému sloužíme jako jednotlivé údy. Máme rozličné dary podle milosti, která byla dána každému z nás: Kdo má dar prorockého slova, ať ho užívá v souhlase s vírou. Kdo má dar služby, ať slouží. Kdo má dar učit, ať učí. Kdo dovede povzbuzovat, nechť povzbuzuje. Kdo rozdává, ať dává upřímně. Kdo stojí v čele, ať je horlivý. Kdo se stará o trpící, ať pomáhá s radostí.“ (Ř 12,4–8)

„Jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch; rozdílné služby, ale tentýž Pán; a rozdílná působení moci, ale tentýž Bůh, který působí všecko ve všech. Každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu… To všechno působí jeden a týž Duch, který uděluje každému zvláštní dar, jak sám chce.“ (1Kor 12,4–5)

„Kristus předchází všechno, všechno v něm spočívá, on jest hlavou těla — totiž církve. On je počátek, prvorozený z mrtvých — takže je to on, jenž má prvenství ve všem.“ (Ko 1,17–18)

Tento obraz těla je víc než přirovnání. Kristus je opravdu s církví spjat tak těsně, že je možné říci: církev je jeho tělem — církev je s Kristem nerozlučně svázána, ale tak, že on je jí stále nadřazen.

2. *Podívejte se na své tělo — co všechno vidíte?* Ruce, nohy, břicho, hlavu, prsty, páteř…

   Zavřete oči a zkuste vnímat i to, co nevidíte a uvědomte si, k čemu ty orgány slouží. Máte srdce, plíce, ledviny, játra, žaludek, máte mozek, žíly, šlachy, klouby.

   Každá část těla je jiná, plní jinou funkci a každá je velmi potřebná.

   Teď se nadechněte a vydechněte a ještě jednou. Soustřeďte se na svůj nádech a výdech.

   Když se nadechujete, něco přijímáte. Když vydechujete, něco dáváte.

3. *Můžete rozdělit děti do dvou skupin — jedna skupina zkouší vymyslet, co přijímáme ve sboru, čeho se nadechujeme a druhá skupina vymýšlí, co vydechujeme, co dáváme druhým.*

   Tak to funguje i ve sboru — lidé ve sboru dýchají čerstvý a zdravý Boží vzduch, Boží lásku, odpuštění, přijetí a zároveň vydechují pomoc nemocným, bezdomovcům, lidem trpícím, ve válce. Hodně přijímáme v bohoslužbách a hodně dáváme při sbírkách, nebo

když se jede do domova důchodců zpívat a povídat si s babičkami.

Sbor je tělo, které přijímá od Pána Boha dobré dary, velikou sílu a předává ty dobré dary dál mezi lidi. Nádech bez výdechu nemůže být.

4. Vezměte si papír a namalujte nějakou část těla nebo nějaký orgán, který vás vystihuje.

   Dáme to dohromady, utvoříme tělo. Kdo je hlavou toho těla?

5. Na závěr místo modlitby můžete s dětmi zazpívat píseň *Jeden Pán, jedna víra* (678 — dodatek evangelického zpěvníku).

Přesah

Církev začala vznikat po Ježíšově ukřižování a vzkříšení, když se v jednom jeruzalémském bytě na shromážděné snesl Duch svatý — ten je držel pohromadě a dával jim sílu zvěstovat všem okolo, že Ježíš Kristus je Mesiáš. Tak se křesťanství dostalo i k nám do Evropy, k nám do města, vesnice.

Každý jednotlivý sbor, dokonce i sbor v jedné domácnosti se nazýval „církev“ (řecky *ekklésia*), každý sbor je totiž církví Boží, je její součástí, protože církev znamená přítomnost Boží v tomto světě.

V tom smyslu se všichni věřící při vší své různosti podílejí na stejné skutečnosti. Ti všichni — metodisti, kalvinisti, luteráni, katolíci, anglikáni, pravoslavní — představují onu „svatou církev obecnou“, jíž různost vyznání vůbec nevadí, protože kde pojí lidi láska, úcta a dobrá vůle, tam různost obohacuje. Když se ovšem lidé kvůli různosti vraždí, prokazují tím, že se od Boha odcizili. (Viz heslo „Proč nemají monoteisté jednu církev“In: Erazim Kohák, *Hesla mladých svišťů.*)

„Platí, co říkal už svatý Augustýn, že je mnoho lidí, které má Bůh a nemá je církev, a je také mnoho lidí, které má církev, ale nemá je Bůh.“ (Z rozhovoru s boromejkou Veritas Holíkovou, která pečovala o prezidenta Václava Havla až do jeho smrti; dostupné na aktualne.cz.)

Liturgie

Rituál

Na úvod jednotlivých hodin můžete společně s dětmi recitovat:

Věřím v Boha Otce, který nás stvořil, věřím v jeho Syna, který nás zachránil, věřím v Ducha svatého, který nás proměňuje.

Nebo (podle refrénu Svítá 372):

Víru nám dej, co úskalí zdolává, k doufání měj, když prchá z nás odvaha, lásku rozdávej.

Biblický text k zapamatování

Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů. (1Kor 12,1–31)

Okénko do bohoslužeb

Svatou církev obecnou. To je další článek Kréda, který je dnes na řadě v nedělce. Svatá církev? Není v tom trochu rozpor? Něco jako *veselý pesimista*, *mírumilovný zabiják*, *rychlá želva*, *zábavná písemka* (vymýšlejte klidně jiné spojení evokující ve vašich posluchačích nějaký rozpor, klidně něco z vašeho okolí, třeba nablýskaná farní garážová vrata, když všichni víte, jak jsou beznadějně oprýskaná. Ale pozor, abyste neranili.) Jak může být církev svatá, když je přitom obecná, tedy složená z nás všech, různorodých lidí? My lidé přece vůbec nejsme svatí? Církev je svatá, protože patří Bohu. Nebo jinak: církev je svatá, když patří Bohu. Co to znamená, taková Boží církev, to si budou povídat děti v nedělce.

Modlitba

Pane Bože, děkujeme ti za církev, za náš sbor, že se můžeme společně scházet a povídat si o tobě, zpívat písničky, modlit se, pomáhat druhým. Dej ať vždy pamatujeme, že tvé slovo je naším základem, že na něm stavíme své domy, své životy. Posvěcuj nás a zůstávej s námi. Amen.

Odkaz na píseň
Tvoje, Pane Kriste, dobrota (SV346)
Jděte dál (SV114)
Apoštolská (Prosíme tě) (SV274)
Ó Pane můj, nenech mne být
Tvoje, Pane Kriste, dobrota (SV346)
Nové přikázání (SV364)
Jak dobré a utěšené (SV422)
Jedno jsme v Duchu svatém (SV119)
Vstaň a hledat pojď tu zem (SV379)
Zůstaň s námi, Pane, když se stmívá
Pomoz mi, můj Pane (SV261)

Jeden Pán, jedna víra, jeden křest pojí nás

Cílová skupina

Starší školní

Školní

Předškolní

Mladší školní

Katechetické cykly

Desatero – Modlitba Páně – Krédo

Téma

Krédo

Biblický odkaz (kat)

Skutky 2,37–47